

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

ของ

นางสิทธิพร ใจแสง^๑
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี

เขต ๑

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ เป็นเอกสารของกลุ่มงานส่งเสริมกิจการนักเรียน กลุ่มส่งเสริม การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็น ข้อมูลเบื้องต้น ในการปฏิบัติงานและวิธีการทำงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ บริหารจัดการงาน ที่ได้ปฏิบัติอยู่และรู้จักวิธีการทำงานที่ง่ายขึ้น และมีประสิทธิภาพดียิ่งๆ ขึ้นไป และหาก มีการเปลี่ยนถ่าย ย้ายโอน ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำคู่มือฉบับนี้มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่อง และเมื่อมีวิธีการที่ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากกว่า พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ ของคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ต่อไป

นางสิทธิพร ใจแสง
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

งานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

ลักษณะงาน

๑. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรม ทางกาย และกีฬา ประเภทบุคคล ทีม ทั้งกีฬาไทยและกีฬาสากล
๒. เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬาซึ่งส่งผลถึงการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้ง สมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา
๓. เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ให้มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพ ของการกีฬา
๔. เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น การท่องเที่ยว การเล่นดนตรี นาฏศิลป์ การร้องเพลง งานอดิเรก เป็นต้น

ขอบเขตของงาน

๑. ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม
๒. ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เด็กและเยาวชนรู้สึกรัก และ ห่วงเห็นสถาบัน
๓. ชุมชนและสังคมได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้มีการออกกำลังกาย การส่งเสริมความสามารถเฉพาะ ทางด้านกีฬา นำไปสู่นักกีฬาอาชีพและมีเชือเดียงในสังคม

คำจำกัดความ

๑. กีฬา หมายถึง การออกกำลังกาย ด้วยการเล่นหรือการแข่งขันตามกฎ กติกา
๒. นันทนาการ หมายถึง การใช้เวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยว การเล่นดนตรี การร้องเพลง หรือทำกิจกรรมงานอดิเรกต่าง ๆ เพื่อความเพลิดเพลินและสนุกสนาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ส่งเสริมให้สถานศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนพัฒนางานด้านกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว
  - ๑.๑ จัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๖ ดำเนินโครงการด้านกีฬา/นันทนาการ
- ๑.๗ จัดการแข่งขันกีฬาภายในหน่วยงาน/นอกหน่วยงาน
- ๑.๘ ประสาน กำกับ ติดตามการดำเนินโครงการ
- ๑.๙ ประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง
- ๑.๑๐ สรุปผลและรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้สถานศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนพัฒนางาน ด้านกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติ
๒. ดำเนินการโครงการ
๓. จัดการแข่งขันกีฬา
๔. ประสาน กำกับ ติดตามการดำเนินงาน
๕. ประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง
๖. สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

๒. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยวในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้าง ความสามัคคีในหมู่คณะและพัฒนาทักษะกีฬา

- ๒.๑ ประชาสัมพันธ์ เขียนขวนการจัดกิจกรรมแข่งขัน
- ๒.๒ การเตรียมผู้กิจกรรมและการส่งทีมเข้าแข่งขัน
- ๒.๓ ตรวจสอบคุณสมบัติ
- ๒.๔ แข่งขัน คัดเลือก
- ๒.๕ การส่งนักกีฬาตัวแทนเข้าแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น
- ๒.๖ สรุปผลการแข่งขันและรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยวในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและพัฒนาทักษะกีฬา

๑. ประชาสัมพันธ์ ชี้แจง การจัดกิจกรรม
๒. เตรียมการผู้กิจกรรม/ส่งทีม
๓. ตรวจสอบคุณสมบัติ
๔. คัดเลือก/แข่งขัน
๕. ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในระดับต่าง ๆ
๖. สรุประยงานการแข่งขันกีฬา

๓. ประสานงาน สนับสนุนการฝึกทักษะ ความสามารถเฉพาะทางของกีฬานิดต่าง ๆ เพื่อความเป็นเลิศ
- ๓.๑ การจัดทำแผนของบประมาณสนับสนุนการฝึกซ้อม หรือการเล่นกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
  - ๓.๒ ประสานผู้ฝึกซ้อม การเก็บตัว งบประมาณสนับสนุน \
  - ๓.๓ การฝึกซ้อมของนักกีฬา
  - ๓.๔ การส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่าง ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์การแข่งขัน
  - ๓.๕ การเฝ้าระวังเรื่องวินัยของนักกีฬาให้อยู่ในกฎระเบียบ
  - ๓.๖ การติดตาม ประเมินผลและรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานประสานงาน สนับสนุนการฝึกทักษะ ความสามารถเฉพาะทางของกีฬา ชนิดต่าง ๆ เพื่อความเป็นเลิศ

๑. การจัดทำแผนของบประมาณ
  ๒. ประสานผู้ฝึกซ้อม การเก็บตัว
  ๓. การฝึกซ้อม
  ๔. การแข่งขัน
  ๕. การเฝ้าระวัง
  ๖. การติดตาม สรุปรายงาน
๔. ส่งเสริมการจัดทำอุปกรณ์และสนามกีฬาเพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬาและนันหนนาการ
- ๔.๑ ประสานหน่วยงานภาครัฐ เอกชน จัดทำอุปกรณ์ กีฬาหรือสถานที่เพื่อจัดสร้างลานกีฬา หรือสนามกีฬา หรือขอรับสนับสนุนงบประมาณ
  - ๔.๒ ดำเนินการมอบอุปกรณ์กีฬา หรือดำเนินการก่อสร้างสนามกีฬา
  - ๔.๓ จัดทำหนังสือราชการ/ประกาศเกียรติคุณบัตร มอบผู้สนับสนุน
  - ๔.๔ สรุปรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานส่งเสริมการจัดทำอุปกรณ์และสนามกีฬาเพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬาและนันหนนาการ

๑. การประสานงาน
๒. ดำเนินการมอบอุปกรณ์กีฬา/สนามกีฬา
๓. การประกาศเกียรติคุณ
๔. การสรุปรายงาน

๕. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการหลายรูปแบบ เช่น ดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ ศิลปะ การท่องเที่ยว ทัศนศึกษา การอ่าน เขียนหนังสือ ตลอดจนงานอดิเรกต่างๆ

- ๕.๑ ศึกษาสภาพความต้องการ
- ๕.๒ กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการ
- ๕.๓ ประสานเตรียมการขับเคลื่อนกิจกรรมนั้น ๆ
- ๕.๔ ทำกิจกรรมเสริมระหว่างการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้
- ๕.๕ กำกับ ติดตาม การดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- ๕.๖ สรุปรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการหลายรูปแบบ เช่น ดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ ศิลปะ การท่องเที่ยว ทัศนศึกษา การอ่าน เขียนหนังสือ ตลอดจนงานอดิเรกต่างๆ

๑. ศึกษาสภาพความต้องการ
๒. กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการ
๓. ประสานการขับเคลื่อนกิจกรรม
๔. ดำเนินกิจกรรมและสร้างองค์ความรู้
๕. กำกับ ติดตามการดำเนินกิจกรรม
๖. การติดตาม สรุปรายงาน
๗. แบบฟอร์มที่ใช้
  - ๖.๑ บันทึกข้อความ/หนังสือราชการ
  - ๖.๒ หนังสือราชการภายนอก
  - ๖.๓ แบบแผนปฏิบัติราชการประจำปี
  - ๖.๔ แบบการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน
๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง
  - ๗.๑ คู่มือการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พ.ศ.๒๕๕๑
  - ๗.๒ คู่มือการเรียนคู่มีสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑
  - ๗.๓ คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ.๒๕๔๓ กรมอนามัย

